QUESTION FOR ANSWER ON THE DAY

(but not taken up).

Amount spent for maintaining law and order during the recent Students' Strike in old Mysore area.

* *Q.*—118. Sri S. M. KRISHNA (Maddur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the amount spent for maintaining law and order during the recent students' strike in old Mysore area ;

(*b*) the number of policemen that were deployed on special duty to various Districts in this connection ?

A.—Sri R. M. PATIL (Minister for Home).—

(*a*) Rs. 480-79 nP.

(*b*) 254.

Mr. SPEAKER.—Before I call upon the Hon'ble Minister to start the reply, I want to say that an Hon'ble Member namely Sri B. L. Gowda has made a request that he may be given a chance to speak. That is a solitary request. I have proposed to give him 10 minutes.

MOTION OF THANKS TO THE GOVERNOR FOR HIS ADDRESS.

(*Debate continued*)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಸರಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ರೂಪಿಸಿದಂಥ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೆ ಗಾಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ತಾವು ಹಾಕಿದಂಥ ಕೆಲವು ನೀತಿಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

1-30 P.M.

ನಾನು ಕೇವಲ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ಇಲಾಖೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ನಿಯಮಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೋದ ಸಾರಿ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಹಕಾರ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಆಂದೋಳನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಸಹಕಾರಿ ತತ್ವವನ್ನು ಡೀಅಫೀಲಿಯಲೈವೇಷನ್ ಅಥವಾ ಸರಕಾರಿ ಕೈವಾಡ ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಖಾಸಗಿಯವರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತರುವುದಾದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ವ್ಯವಸಾಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮಾರಾಟ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ – ಅವರ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಖಾಸಗಿಯವರನ್ನೇ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು

ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಯಾರು ಅವರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆಯೋ, ಯಾರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಂತಹವರನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಹಕಾರ ತತ್ವ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಲಾಯುಕ್ಕಲ್ಲ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಪಕ್ಷಪಾತ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಶೇರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಧನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಅದು ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಸರಕಾರ ಒಂದು ತಾರತಮ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಸೇರಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಂತಹ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಅಂತಹ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಷೇರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಇದ್ದಾರೋ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯೋ ಅಂತಹ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಸಹಾಯ ಧನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾದ ನೀತಿ. ಸರಕಾರದವರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕುತ್ತ ಇರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗೋಡೌನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ರೈತರು ತಂದ ಫಸಲು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಗೋಡೌನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಇರುವ ಕಡೆ ಷೇರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಇದ್ದರೂ ಗೋಡೌನ್‌ಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಅವರವರೇ ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸೊಸೈಟಿ ಇರಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಲಿ, ಸುಮ್ಮನೆ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದರೂ ಗೋಡೌನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಈ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಏಕೆ ವಜಾ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ರೆಗ್ಯೂಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇವೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದಾವಣಗೆರೆ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಆಯಿತು. ಆದರೂ ಈವರೆಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ನಾಮಕರಣ ಆಗಿಲ್ಲ. ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದರು – ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು – ಅದು ಉನ್ನತ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಕ್ರಮವಲ್ಲ, ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಇದುವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಚಳ್ಳಕೆರೆ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ಚುನಾವಣೆ ಆಗಿ 6 ತಿಂಗಳು ಆಯಿತು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆ ಆಗಬೇಕು, ನಾಮಕರಣ ಆಗಬೇಕು, ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ತತ್ವ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಹಕಾರ ತತ್ವದಿಂದಲೇ ಸಾಧಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಸರಕಾರ ಸಣ್ಣ ಒಂದು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆ ಅಥವಾ ನಮಕರಣ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಿತ್ಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲೂ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಎಂದರೆ ಕೆಲವು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಯಾರಾದರೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆ ಇದೆಯೋ ಎಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆಯೋ ಅಂತಹ ಜಾಗದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ, ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ ಏಕೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ರಾಜ್ಯ. ಯಾವ ಪಂಚಾಯ್ತಿಯಲ್ಲೂ ಆಡಿಟ್ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಆತನಿಗೆ ಹತ್ತಾರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಸಂಬಳ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ನೀತಿ ನಿಯಮ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮುಂದಾಲೋಚನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಏಕೆ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ)

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ದತ್ತವಾಗಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವಾಗಲೂ 17 ಜನ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್ ಫೇರ್ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು 6-7 ವರ್ಷ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದವರು ಅಂತ ಹವರನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಇದೆಯೇ ಅವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸತಕ್ಕ ಔದಾರ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಮಾಡಿದ್ದರು ; ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 17 ಜನರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದುದು ವಿಷಾದಕರ. ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು, ಎತ್ತು ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಲು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಇದುವರೆಗೂ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಸೂ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವು ಚಿಂತಾಜನಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇವೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಚಾಳೂರು ಮತ್ತು ಸಾಣಿಕೆರೆ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲ ಏನೂ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲೇ ಎರಡು ಮೂರು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಕೂಡ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದತ್ತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಮುಖರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ-ಗೋದಾವರಿ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನದೀ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅಡ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲೇ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ತುಮಕೂರು, ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಇದರ ಹಂಗಾಮಿ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲು ಯಗಚಿ ನದಿಯಿಂದ ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ತಿರುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಏನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿ. ಹಂಗಾಮಿ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಖಾಯಂ ಪರಿಹಾರದ ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಸುವರ್ಣಮುಖಿ ನದಿಯಿಂದ ಧರ್ಮ ಪುರಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿ, ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದೂ, ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದೂ ಅಫಾರಸ್ಟೇಷನ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆಎಂದೂ ಹೇಳಿಅದಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನೂ ತಯಾರುಮಾಡಿದ್ದರು. ಬರೀ ಅದು ಅಂದಾಜಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪದೇಪದೆ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದವರನ್ನು ಅಗ್ರಹ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ ಪಾನ ನಿರೋಧ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ವಿಫಲವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದರೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ನೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಹ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಡದಿರುವುದು ವಿಷಾದಕರವೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Before I call upon the Hon'ble Minister to commence his reply, I wish to inforn the House that I have received a communication from the Hon'ble Chief Minister. This matter, namely, the Hon'ble Chief Minister's absence from the House and his illness was also mentioned yesterday in the House. The gist of the communication is like this: Doctors who examined the Hon'ble Chief Minister this morning have again advised him to have complete rest at least till Monday next. Therefore the Chief Minister writes:

"However much I like to participate in the legislative deliberations at least for a couple of hours daily, the medical advice is against it. I hope to be all right by the 9th. You will kindly excuse my absence".

Sri S. SIVAPPA (Sravanabelagola).—Sir, we wish him good health and quick recovery.

Mr. SPEAKER.—I hope this is the desire of every Member. I will convey it to the Hon'ble Chief Minister that it is the desire of every Member of the House that he should recover speedily and come back to the House. Now the Hon'ble Minister for education will reply to the Debate.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ (ವಿದ್ಯಾಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈಗಿನ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ನಡೆದಂಥ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಶಿಕ್ಷಣ ಖಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕ್ಲ್ಯಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ಅಪಾದನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಅಪಾದನೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಪಾದನೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸತ್ಯ ಎಂದು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪತೆ ತರಲು ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಶಿಕ್ಷಣ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಏಕರೂಪ ವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1959ರಲ್ಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು 7 ವರ್ಷ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ 4 ವರ್ಷ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಂದರೆ ಹೈಯರ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಆಮೇಲೆ ಅದನ್ನು 1960—61 ರಿಂದ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ 8 ನೆಯ ಕ್ಲಾಸ್ ಮಾಡಿ, 61—62ರಲ್ಲಿ 9ನೆಯ ಕ್ಲಾಸ್, 62—63ರಲ್ಲಿ 10ನೆಯ ಕ್ಲಾಸು ಮಾಡಿ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪತೆಯ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಏಕರೂಪತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಚಾರವಿದೆ. ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ 11ನೆಯ ಕ್ಲಾಸು ಮಾಡುವುದು. 4 ವರ್ಷ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು 1959ರಲ್ಲೇ ಹೇಳಿರುವಾಗ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ವಾಗಿದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅದನ್ನು 1963-64 ರಲ್ಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆಹಿಡಿಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದೆ. 1964-65 ರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲೂ ಏಕರೂಪತೆ ಇರಬೇಕೆಂದು 4 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎರಡು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳ ವೈಸ್‌ಛಾನ್ಸಲರುಗಳೂ ಮತ್ತು ಸಿಂಡಿಕೇಟಿನವರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರಿನ ಅಕೆಡೆಮಿಕ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ; ಅದರಿಂದ ತಡವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ವರದಿ ಮಾಡಲು ಹೊಸದಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ವಾಮಿ ಮೊದಲಿಯಾರ್ ಸಮಿತಿ ಯನ್ನು ಸಹ ನೇಮಕಮಾಡಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಯೂನಿಫಾರಂ ಆಗಿರಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಲಹೆಮಾಡಿದಂತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯು ಬಂದುದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ತಡೆಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ. ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ)

ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು. ಪ್ರೈಮರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಅವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದುವು, ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅವನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ಟ್ರಸ್ಟಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಮತ್ತು ಕ್ವಾಂಟಂ ಆಫ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೂಡ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ ನೂರರಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟಿದೆ, ಹೈದರಬಾದು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 80 ರಷ್ಟಿದೆ, ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸೇಕಡ 75 ರಷ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಈಗ ಒಂದೇ ನೀತಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಅದು ವಿಳಂಬವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾನೂನಗಳಿದ್ದು ಅವು ಯಾವರೀತಿ ಅಡ್ಡ ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದು ನೋಡಲು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕ್ವಾಂಟಂ ಆಫ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದಾದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಯಾರು ನಡೆಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪ ಸಮಿತಿ ವರದಿಯ ಸಂಬಂಧವಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವಿರುವಷ್ಟನ್ನು ಈಗ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಸೆಕೆಂಡರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಕ್ವಾಂಟಂ ಆಫ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಏಕರೂಪವಾಗಿದೆ. ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಯೂನಿಫಾರಂ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್ ಏಡ್ ಕೋಡು ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಹೊರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಬರವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ತಡ ವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳೂ ಇವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಾರ ಅಥವಾ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಹೊರ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಇದರ ಏಕರೂಪತೆಯೂ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಮನ್ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಏಕೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬಾರದು ಎಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆಕ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆಕ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಅಮೆಂಡುಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿತ್ತು. ಈ ಎರಡು ಕಮಿಟಿಗಳವರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಾದ ನಂತರ ನಾನು ಈ ಎರಡು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳ ವೈಸ್ ಚಾನ್ಸಲರುಗಳನ್ನೂ ಕರೆಸಿ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ಕೆಲವು ನಿರ್ಣಯಗಳಿಗೂ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಡಿಕೇಟು, ಸೆನೇಟು ಮತ್ತು ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ತರಹದ ಪರ್ಸನಲ್ ಇರುವಂತಹ ಬಾಡಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಎರಡೂ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಗೌಡ (ಪಾಳ್ಯ).—ಎರಡೂ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದೇ ಸಿಂಗಲ್ ಆಕ್ಟು ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಎರಡಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಆಕ್ಟು ಏಕೆ ಆಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವೂ ಇತ್ತು. ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಂದು ಮಾಡಲ್ ಆಕ್ಟು ಬರುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಆಕ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂಬ ಯೋಚನೆಯೂ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣರವರು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರ ಕಡೆಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ನನ್ನ ನಡತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಆಧಾರದಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಸರಿಯಾದ ಭಾವನೆಯಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ.........

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಇರಬಹುದು. (ನಗು)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಸ್ವಲ್ಪ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು (ನಗು)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ (ಮದ್ದೂರು).—ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೇ ಮಮತೆ ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಕರ್ಣಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಅಭಿಮಾನ ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಈಗ ತಾವು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಗ್ರಾಂಟುಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ತರದ ವಿಚಾರಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಬ್ಲಾಕು ಗ್ರಾಂಟು ಇನ್ನೊಂದು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟು ಗ್ರಾಂಟು. ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಬ್ಲಾಕು ಗ್ರಾಂಟಾಗಿ 35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು, ಕರ್ನಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಾಗಿ 18 ಲಕ್ಷ ಎಂದು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಇತಿಹಾಸವೇ ಇದೆ. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭರತ್ ಅವರು ಎರಡೂ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಕಲೆತು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ಇದು ಸರಿಯಾಗಿರಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಮತ್ತು ಇವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆರೀತಿ 35 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು 18 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಎರಡೂ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮೊದಲು ಅವರು ಎಷ್ಟು ಕೇಳಿದ್ದರು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಮೊದಲಿಗೆ 38 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಚೆಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದ ಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರು 38 ಲಕ್ಷ ಕೇಳಿದ್ದರೂ, ಅವರು 35 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದರು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರು 22 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಕೇಳಿದ್ದರೂ' 18 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದರು. ಹೀಗೆ ಶ್ರೀ ಭರತ್‌ರವರೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಾಗಿದೆ. ಇದು ಕೂಡ ನಾನು ಎಜುಕೇಷನ್ನು ಮಿನಿಷ್ಟರಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಆದುದಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದು ಎನ್ನುವ ವಾದ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA (Sira).—Is it on the strength of students or is it only discretionary only ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಇದು ಮಾಡಿರುವುದು ಅಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಟೂಡೆಂಟುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಮೂಲಕ ನಡೆಸುವ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಇವೆ. ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುವ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮೂರು ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಅದರಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುವ ಕಾಲೇಜುಗಳೂ ಮೂರು ಮಾತ್ರ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಅವರ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟು ಖರ್ಚು, ವೈಸ್ ಚಾನ್ಸಲರುಗಳ ಸಂಬಳ ಹಾಗೇ ಮಾನಸ ಗಂಗೋತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಪೋಸ್ಟು ಗ್ರಾಜುಯೇಟು ಶಿಕ್ಷಣದ ಖರ್ಚು ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಶಾಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಲೇಜಿಗೂ ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸು ಗ್ರಾಂಟು ಬೇರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ 35 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು 18 ಲಕ್ಷ ಎಂಬುದು ಕಾರ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದುವು. ಮತ್ತೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟು ಗ್ರಾಂಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಹದ ವಾದವನ್ನೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೂ 35 ಲಕ್ಷ ದಷ್ಟು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮೂರನೇ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು 1961 ರಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಕೊಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟು ಗ್ರಾಂಟಾಗಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇವೆ. 1961–62ನೇ ಸಾಲಿಗಾಗಿ ಎರಡೂ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಾಗಿ 8 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು 8 ಲಕ್ಷ ಎಂದು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. 1962–63ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 12 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು 12 ಲಕ್ಷ ಎಂದು ಎರಡಕ್ಕೂ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆಮೇಲೆ 1963-64ನೇಯ ಸಾಲಿಗಾಗಿ 7·25 ಲಕ್ಷ ಎಂದು ಎರಡಕ್ಕೂ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು 7·75 ಲಕ್ಷ ದಷ್ಟು ಮಾತ್ರ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲೇನೋ ಮಹಾ ವಿಷಯವಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಸಾಧು ವಾದುದಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟು ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಇವೆರಡು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳಿಗೂ ಯಾವ ಯಾವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಸ್ಟೇಟುಮೆಂಟು ಇಲ್ಲಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 1957-58 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ 5 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ)

ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ 1,11,108, 1958-59 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ 2 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ 8,30,000, 1959-60ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ10, 5, 900 ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ 18, 83, 313, 1960-61 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಕರ್ನಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ 9 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ 6,77, 395 ಅನಂತರ1961-62ನೇ ಸಾಲಿಗಾಗಿ ಎರಡು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳಿಗೂ8 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು 8 ಲ, 1962-63ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 12 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು 12, ಲಕ್ಷ 1963-64 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 7·25 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು 7·25 ಲಕ್ಷಈಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮೂರನೇ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತೋಅದರಂತೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿ ಇವರು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರ ಕೈವಾಡಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—1961-62 ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಾಗಿ 47 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿತ್ತು, ಇದೇಕೆ ಕಡಮೆ ಯಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ತಾವು ಹೇಳುವ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಈಗ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಬ್ಲಾಕು ಗ್ರ್ಯಾಂಟುಗಳು ಏನು ಎನ್ನು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ರಿಪೋರ್ಟು ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ರಿಪೋರ್ಟು ತರಿಸಿ ಹಾಗೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯಂತೆ 1961-62 ನೆಯ ಸಾಲಿಗಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ 35 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇದೆ. ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನೂ ನೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಆದರೆ ಅವರೀಗ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಮತ್ತೆ ನೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಅಸತ್ಯವಾದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಮೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ ಇವರಿಗಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಮೆ ಯಾಗಿ ಅವರಿಗಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆಹೋಗಿ ಸ್ವತಃ ನೋಡಿಕೊಂಡುಬಂದ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಇದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

2-00 P.M.

Sri S. SIVAPPA.—It was agreed between your Secretary and the University. But actually the Government has given only 35 lakhs.

Sri S. R. KANTHI.—This is the figure that has been agreed to, because subsequently they also saw the Education Secretary, Deputy Secretary and myself. They all agreed to 35 lakhs and Sri Sivappa knows it.

ಇದಾದನಂತರ ಇನ್ನು ಆ ವೈಸ್‌ಛಾನ್ಸಲರ್ ನೇಮಕದ ಬಗ್ಗೆ ತಡಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗತಾನೇ ನನಗೆ ಬಂದ ಸುದ್ದಿಯಪ್ರಕಾರ ಇದೇ ತಿಂಗಳು 15ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾಲಿಯವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ವೈಸ್‌ಛಾನ್ಸಲರ್ ಆಗಿ ಛಾರ್ಜನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಇದೇನೂ ಅಂಥ ತಡವಲ್ಲ. ದುರಾದೃಷ್ಟದಿಂದ ಶ್ರೀ ಪಣಿಕ್ಕರ್ ಅವರು ತೀರಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ಬೇಗ ವೈಸ್‌ಛಾನ್ಸಲರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ 3 ತಿಂಗಳು ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೇ ಬೇರೊಬ್ಬರನ್ನು ನಾವು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದೇನೂ ಅಷ್ಟು ತಡವಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಈಗ ಎದ್ದಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತೊಂದು ವಾದವೇನೆಂದರೆ : ಈ ವೈಸ್‌ಛಾನ್ಸಲರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಮೈಸೂರಿನವರೊಬ್ಬರಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು. ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಹೊರಗಿನವರನ್ನೇ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೇ ನಾವು ಹೊರಗಿನವರೊಬ್ಬರನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅವರು ದುರ್ದೈವದಿಂದ ತೀರಿಕೊಂಡರು. ಅವರಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕೇವಲ 5 ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಮಧ್ಯೇ ಅಂಥ ಕಾಲಬದಲಾವಣೆಯೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಗೂ ಈಗ ಇಲ್ಲಿಯವರನ್ನೇ ಮೈಸೂರಿನವರೊಬ್ಬರನ್ನೇ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Sri S. SIVAPPA.—Even then I have said that there should be a Mysorean.

Sri S. M. KRISHNA.—I also said the same thing.

Sri S. R. KANTHI.—He is a diehard-Mysorean.

Sri S. M. KRISHNA.—I am proud of it, because we had certain traditions.

Sri S. R. KANTHI.—He must remember that he is an Indian first and a Mysorean second.

ನೀವು ಹಾಗೇ ಮೈಸೂರಿನವರಾಗಿ ಉಳಿಯಿರಿ, ಭಾರತೀಯರಾಗದ್ದಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರೂ ಹೊರಗಿನವರನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ವೈಸ್‌ಛಾನ್ಸಲರ್‌ನ್ನಾಗಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದರಂತೆಯೇ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ 1959ರಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಆ ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯು ಆಕ್ಟ್‌ನಿದೆ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರಬಾರದೆಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಈ ತೊಂದರೆಗಳೊಂದೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಾನು ಇಬ್ಬರ್ ವೈಸ್‌ಛಾನ್ಸಲರನ್ನೂ ಕರೆಸಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಬನುಮಯ್ಯನವರಿದ್ದರು ಆಗ ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವೈಸ್‌ಛಾನ್ಸಲರನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇರಾದೆ ಇದ್ದರೂ ಆದಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾಮಕರಣ ಪದ್ಧತಿಯು ಇರಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಹೊರಗಿನವರು ಬಂದಾಗ್ಗೂ ಅವರು ಕಾಮರಾಜ್ ಪ್ಲಾನಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನೇಕೆ ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ವಾದ ಎದ್ದಿದೆ. ಆದರೆ ಕಾಮರಾಜ್ ಪ್ಲಾನಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದರೆ ಅವರು ಬೇರೆ ಯಾವ ಹುದ್ದೆಯನ್ನೂ ಅಂಗೀಕಾರಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಯಾರೇ ಬರಲಿ ಅವರು ದೇಶದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕಾಮರಾಜ್ ಪ್ಲಾನಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದವರಿಗೆ ಚೀಟಿಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೇ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿದ್ದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಈಗ ಅಜೀತಪ್ರಸಾದರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದಂತೆ ಅವರನ್ನು ಮೈಸೂರಿನ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಆ ರೀತಿವಾದಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಈಗ ನೇಮಕವಾಗಿರತಕ್ಕವರು ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನೇ ಈ ಶಿಕ್ಷಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಕಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಎಜುಕೇಷನಲಿಸ್ಟ್. ಅವರು ಕಾಮರಾಜ್ ಪ್ಲಾನಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದವರೆಂದು ಅವರನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಗೌಡರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹಾಜರಾತಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ......

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈಗ ಬರತಕ್ಕ ವೈಸ್‌ಛಾನ್ಸಲರಿಗೆ ಸಂಬಳವೆಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಹಿಂದಿನವರಿಗೇನು ಸಂಬಳವಿತ್ತೋ, ಮತ್ತು ಅವರಿಗೇನು ಕಂಡೀಷನ್‌ಗಳಿದ್ದವೋ ಅವುಗಳನ್ನೇ ಇವರಿಗೂ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಇವರ ಟರ್ಮ್ ಮೂರು ವರ್ಷ.

ಇನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹಾಜರಾತಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ಊರುಗಳಲ್ಲೂ ಸ್ಲಂ ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆ ಈ ರೀತಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೀಗ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟೊರೇಟನ್ನು ರ್‍ಯಾಷನಲೈಜ್‌ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ಎಂದು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳ ಕಡೆಗೂ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಮಿಟಿಗಳು, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗಳು, ಇವುಗಳ ಕಡೆಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿವೆ. ಇನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಗಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಕಮಿಟಿಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಹುಡುಗರನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಆಕರ್ಷಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದವರು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ)

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ನಾವು ಈಗ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡದಿದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೂ, ಶಾಲೆಗೂ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾದಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಲೆಖ್ಖ ಹಾಕಿದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ 30 ರಿಂದ 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾದಂಥ ಕೆಲಸ. ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಶಾಲೆಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಂದು ಶಾಲಾ ಕೊಠಡಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 2-2½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲನೆ ಕಂತು 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಹೈಸ್ಕೂಲು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೂ ಸಹ ಹಣ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಈಗಿನ ಪೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಟ್ರಿಬ್ಬಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಸ್ಕೀಂ ವೊಂದನ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಾಗಲೀ ಖಾಸಗಿಯವರಿಂದ ನಡೆಯುತಿದ್ದರೆ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಟ್ರಿಬಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬೇಕೇ ವಿನಾ ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಪೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪನವರ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಒಂದು ಏಕರೂಪತೆ ಮೇಲೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕನ್ನಡ ಬೋಧ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಆ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪಿ. ಯು. ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬೋಧ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ? ವೈಸ್ ಚಾನ್ಸಲರಿಗೇ ಕನ್ನಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

Sri S. R. KANTHI.—He is an Executive officer. You are the persons who can by down the policy. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿದೆ. All India policy ಏನಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೋಧ ಭಾಷೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇಂಥಾದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕನ್ನಡ ಎನ್‌ಸೈಕ್ಲೋಪಿಡಿಯ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಕೆಲಸ ಈಗಾಗಲೇ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ವಾಲ್ಯೂಂ ಈ ವರ್ಷ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು 12 ವಾಲ್ಯೂಮ್ಸ್ ಆಗಬೇಕು. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟಿಗಿಂತ ಇದರ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬಹು ದೊಡ್ಡದಾದಂಥ ಕೆಲಸ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕನ್ನಡ ಟೈಪ್‌ರೈಟರ್ ಉಪಯೋಗದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ನೂರು ಕನ್ನಡ ಟೈಪ್‌ರೈಟರುಗಳು ಬಂದುವು. ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಮತ್ತೆ ನೂರಕ್ಕೆ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇವನ್ನು ಹಂಚಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಲಿವೆ; ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಲಿವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತೆರೆಯಲು ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಹಂಚಬೇಕೆಂಬ ಧೋರಣೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇನೋ ಇದೆ. ಈ 3ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೇವಲ 200 ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆರೆಯು

ಬೇಕೆಂಬ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸುಮಾರು 420 ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಈಗ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಯೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಈಗಲೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾದರೆ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ 200 ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸ ಬೇಕೆಂಬ ಟಾರ್ಜೆಟ್ ಏನಿದೆಯೋ ಅದರ ಎರಡು ಮೂರರಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೆಡಿಕಲ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ತಿಳಿದು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ (ಗಂಡಸಿ).—ನೀವು ಆರೀತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಹೂಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಅವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವವರೇ ಅಲ್ಲ. ಅವರೂ ಈಗ ಆ ವಾದ ಬೇಡ.

ಇನ್ನು ಒಂದು ಕೊನೆಯ ಮಾತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹಿಗಳು, ತರುಣರು, ಅವರು ಬ್ಯಾಚುಲರ್ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾವಂತ ರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಮದುವೆ ಯಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಇವರಿಗೂ ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕ ದವರನ್ನೇನಾದರೂ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಗ ಎಲ್ಲ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ..... ......

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I do not want the Education Minister to become "Nazookaiah".

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಎರಡು ಸದನಗಳನ್ನೂ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಮೇಲೆ ಮಂಡಿಸಿದಂತಹ ವಂದನಾರ್ಪಣ ಪ್ರಸ್ತಾಪದ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಂತ ಅವಕಾಶ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ರೀತಿಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಬಹುಶಃ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೂ ಹೊಸವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಧಿ ಸಿದ್ದು ಏನು, ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದಂಥಾದ್ದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ರಚನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಯೋಗ್ಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂಥಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಂಥವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಇದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ದರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ನೋವಾಯಿತು. ಆ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ 1947ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಎಂದರೆ ಅವರ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಕನಿಷ್ಟ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿ ದರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ನೋವಾಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥಾ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಒಂದು ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅವರು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲ ಏನು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಬಹುಶಃ ಅದೇ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದ ಅವರ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಆಗ ಮಾಡಿದಂತಹ ಭಾಷಣಕ್ಕೂ ಈ ಭಾಷಣಕ್ಕೂ ಏನೂ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ನೀವು ಏನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಹೇಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ. ಈಗ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ನಾವು ಏನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ದೋಷಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಳಗಾಗದೆ ನಾನು ನನ್ನ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಮ್ಯಾಂಡು ಬಂದಾಗ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರಿನ ಪಾಲು ಸಿಕ್ಕಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಘಟಪ್ರಭಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ವಿಷಯ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವಾಟರ್ ಪವರ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ನಾವು ಯೋಜನೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದುವು. ಅದಕ್ಕೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹಾಗಿಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅದರ ಕರೆಸ್‌ಪಾಂಡೆನ್ಸ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಅದು ಸ್ಟ್ರೈಟ್‌ಗ್ರಾವಿಟಿ ಡ್ಯಾಂ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಒಬ್ಬರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ಸ್ಟ್ರೈಟ್ ಡ್ಯಾಮ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಒಬ್ಬರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಆ ಡ್ಯಾಮಿನ ಡಿಜೈನ್ ಈ ರೀತಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಒಬ್ಬರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕರೆಸ್‌ಪಾಂಡೆನ್ಸ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಈಗ ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ, ಭರದಿಂದ ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದೂ ಒಂದು ಸಾಧನೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಅತಿ ಮಹತ್ವದ ಸಾಧನೆಯಾಗಿರುವುದು ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ವಿಷಯ. ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಧಾನದ ಸಲುವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೆವು. ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ನಾನು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು 120 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. 200 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಯುಟಿಲೈಜೇಷನ್ ಮಾಡುವಂತಾ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಿದೆ. ಇದೂ ಒಂದು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವೊತ್ತು ನಾವು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡು ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇರಬಹುದು. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ, ಏನು ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ. 120 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವಾಟರ್ ಪವರ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿಯವರು ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹೊಸ ಹೊಸ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಒಂದು, ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಡಿಯಂ ಮತ್ತು ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಟೋಟಲ್ 228·69 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಒಂದು, ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೆ 81·11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕೆಲಸಗಳು ಮುಗಿಯಬೇಕಾದರೆ 147·58 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ.

2-30 P.M.

ನಾವು ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮುಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ 147 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಮಗೆ ಬೇಕು. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೃಷ್ಣ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪಾಲನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ನಮಗೆ 600 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ 1974ರ ವರೆಗೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯ ಗಳು ಇವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಕೃಷ್ಣ ನೀರನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಅದರ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖವನ್ನೂ ಕೂಡ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆ ಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳು ತ್ತಿದ್ದೀರೇ ಹೊರತು ನೀರು ಸಿಕ್ಕಿದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ದುಡ್ಡು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರಹ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಯನ್ನೂ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ, ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ, ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೋರಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ಪಿಲ್ ಓವರ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ, ಸುಮಾರು 120 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಯೋಜನೆಗೆ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ತಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಅಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಥವಾ ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿಯೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಒಳಜಗಳಗಳಿವೆಯಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಹೇಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆತುರ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಪ್ರಾರಂಭಶೂರರು ; ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ, ವಿವಾದವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಶೌರ್ಯತ್ವವನ್ನು, ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ತೋರಿಸು ತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ನಮಗೆ ದೊರೆಯುವ ನೀರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು, ಏನೋ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅದರ ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ನಾವು ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡು ವವರು, ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ನೀರಿನ ಪಾಲನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನದಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಪಾಲನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗು ತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಇವತ್ತು ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅವಷ್ಟನ್ನೂ 1974ರ ಒಳಗಾಗಿ ಪೂರ್ತಿ ಯಾಗಿ ಬುಕ್‌ಮಾಡಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ, ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಬೇಕು ಎನ್ನು ವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಎಷ್ಟು ಗಾತ್ರದ ಸಮಸ್ಯೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನದಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರಗಳು ಇಲ್ಲಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು ಎಂದಲ್ಲ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ, ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳೇನಿವೆ, ಈ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲ ಜನತೆಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿರುವವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೊರಗಿರುವ ಜನರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೇ, ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಾದವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕಾಲವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆಯೋ ಹೊರತು, ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡೋಣ, ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಗಿಸಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡೋಣ ಎನ್ನುವುದರ ಕಡೆ ಏನು ರಚನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿ ಇರಬೇಕೋ ಅದು ಕಾಣುತ್ತ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ explcitation (ಶೋಷಣೆ) ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವರು ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ, ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ನೀರು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ನೀವೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಾವೂ ತಜ್ಞರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೆಲವರು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ, ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ, ಇದರಿಂದ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ನೀವೆಲ್ಲ ಏಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿದ್ದೀರಿ, ನೀವೂ ಗದ್ದಲವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ, ನಾವು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಇವತ್ತು ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಲೆ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡು ಕಡೆಯೂ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಡಿಗಲ್ಲನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇವೆ, ಎರಡು ಕಡೆಯೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಒಮ್ಮೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸವೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ (ತಾಳಿಕೋಟೆ).—ನಾರಾಯಣಪುರ ಮತ್ತು ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಡೆಯೂ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ main dam ಎಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ main dam subsidiary dam ಎನ್ನುವಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಯಾವ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ, ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳೆಲ್ಲ ಇಂಜನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವಾಟರ್ ಅಂಡ್ ಪವರ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ರಾವ್ ಅವರೂ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಶಯ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದೇ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳು 14 ಮತ್ತು 15 ನೇ ತಾರೀಖು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಅಲಮಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣಪುರ ಎರಡು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ಬರಬೇಕು, ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವುದು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಅಂಥ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಕನಸು ಮನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಯೋಚಿಸಿಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ದೇಶ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಹಣ, ಚಿನ್ನ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭೂಮಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವುದೂ ಎಲ್ಲ ಬಿಜಾಪುರದ ಭೂಮಿಯೇ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಬಿಜಾಪುರದಿಂದ ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಆಲಮಟ್ಟಿಯ ಹತ್ತಿರ ಇವತ್ತು ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ ಸಿಂದಿಗಿ, ಇಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ನಿಂದ 2–3 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಡಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರಿಗೆ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ನಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಒದಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವ ಯೋಚನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಹಿತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ ಯಾವುದೂ ಇದರಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಏನು ವಿವಾದವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಡಿ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗುವಂಥ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಯೂ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿದುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಈಗ ತಿರುಗು ಮುರುಗು ಮಾಡಿ ಏನೋ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಈ ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರದೋ 1,200 ಎಕರೆ ಕಾಫಿ ತೋಟವನ್ನುಳಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ವಿವಾದಗಳಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಆದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವ ಜನರಿಗಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹಾರಂಗಿ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕಳವಳ ಮತ್ತು ಆತುರವಿರಬಹುದು. ಅದು ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹಾರಂಗಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ನಾವು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಸರಕಾರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಏನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿತ್ತೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಲೇಶವೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ನೀರಾವರಿ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಕೇವಲ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಕಾಫಿ ತೋಟಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೋಡಿಫೈಡ್ ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅದರ ವರದಿಯನ್ನು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವಾಟರ್ ಮತ್ತು ಪವರ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕೂಡಲೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ರಿವೈಸ್ಡ್ ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ರಕಾರ ಮೊದಲಿನ ಅಂದಾಜಿಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ.

Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA (Arkalgud).—How is it more economical than the original one ?

Mr. SPEAKER.—If we get into details, we will never reach the end of it. These demands, about which questions are being put, not at one place, but at four different places, have been discussed for hours together.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಮೊದಲಿನ ಪ್ರಪೋಸಲಿಗಿಂತ ಮಿತವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ವಿವರಗಳು ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವಾಟರ್ ಅಂಡ್ ಪವರ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಎಲ್ಲ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳೂ ಹೋಗಿವೆ. ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆಗಳ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಭೂಮಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಕಡಮೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದಮೇಲೆ ಯಾರೋ ಕಾಫಿ ತೋಟದವರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕದೇಯಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಸರಕಾರ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಅಥವಾ ವಿವಾದವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

Sri S. SIVAPPA.—How is the cost cheaper than that of the original proposal ? It is a controversial project..........

Mr. SPEAKER.—I have already said that clarifications will be sought only at the end, if permitted.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. 1924ರ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ನದಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಆ ನದಿಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಮಾವತಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ ತೀರ್ಥ, ಕಪಿನಿ, ಹೊನ್ನು ಹೊಳೆ, ಸುವರ್ಣಾವತಿ, ಎಗಜಿ-ಬೇಲೂರು ಸೇತುವೆಯವರೆಗೆ ಕಪಿನಿಯ ಕೆಲಸ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಸುವರ್ಣಾವತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ಲಾನ್ ಮತ್ತು ಅಂದಾಜನ್ನು ತರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದೂ ಕೂಡ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ನದಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನೂ ಮಾಡುವುವಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಅಂತಿಮ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಗಜಿ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ನದಿ ಬೇಲೂರು ಸೇತುವೆಯವರೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಗೆನದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಗಜಿಯನ್ನು ಡೈವರ್ಟ್ ಮಾಡಿ ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಬ್ಬರು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಕೆಲಸ ಭರದಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದೆಷ್ಟು ಬೇಗ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಂಬದಕಡದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ನಡೆದಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಸಾಧಿಸಿರುವ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಮೈನರ್ ನೀರಾವರಿಯ ವಿಚಾರ ಬಂತು. ಮೈನರ್ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಬೇರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾದಿಸಿರುವಷ್ಟು ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದ ಸಾರಿ, ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾದಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮೊನ್ನೆ 250 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆ್ಯಕ್ಸಿಲರೇಟೆಡ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ, ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣಸಹಾಯ ಬರಬಹುದೆಂದೂ, ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ನೀವು ಸಾಕಷ್ಟು ಭರದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರಿಂದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮೇಜರ್ ನೀರಾವರಿಗಳ ಕೆಳಗೆ ಪೊಟೆನ್‌ಷಿಯಲ್ ಇದ್ದರೂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನಾವೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಹೀಗಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೀಡಿಯಮ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೈನರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈನರ್ ನೀರಾವರಿಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನೀರಾವರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಟೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯಿದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಸೆಕ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದು, ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದು, ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವುದು, ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಇವೆಲ್ಲ ಮೈನರ್ ನೀರಾವರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಗೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಇದು ಫಿಜಿಕಲ್ ಅಚೀವ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಲ್ಲವೇ? ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಅಲ್ಲದೆ 18,266 ಎಕರೆ ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. 47,678 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ರಭಸದಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರೂ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲಸ ಚುರುಕಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟೆಂಪೋ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಟ್ಯಾಂಕ್ ರೆಸ್ಟೋರೇಷನ್‌ಗಾಗಿ ಸುಮಾರು 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 1961-62ರಲ್ಲಿ 261 ಲಕ್ಷ, 1962-63ರಲ್ಲಿ 251 ಲಕ್ಷ, 1963-64ರಲ್ಲಿ 400 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ನಾವು ಸಾಧಿಸಿದ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲವೇ? ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೋದ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್ ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷದ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಜೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಟ್ರಿಪ್ಲಿಕೇಟ್ ಮೇನ್ಸ್ ಹಾಕಿ ಪ್ರತಿ ದಿನ 23 ಮಿಲಿಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಪೂರೈಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ನಿಗೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. 26 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚವಾಗುವ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಸ್ಕೀಂನಿಂದ 66 ಮಿಲಿಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಒದಗಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಇಂಟರ್‌ನಲ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೀರು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸೀವೇಜ್ ಡಿಸ್ಪೋಜಲ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು ದುಡಿದು ನಮ್ಮ ಎಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಾಮ್ಮ

ಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸ್ಕೀಂ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸಹ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೂರನೇ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಔಟ್ ಸೈಡ್ ದಿ ಪ್ಲಾನ್ 26 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಚೀವ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಟೀಮಿನವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ; ಇದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ನೋಡಿ ಅವರು ಬಹಳ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಅಂಶವನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಎಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ದುಡಿದು ಪರಿಶ್ರಮ ಪಟ್ಟುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಬೆನ್ನು ಚಪ್ಪರಿಸಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ನೀವೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬೆನ್ನು ಚಪ್ಪರಿಸುವುದು ನಮಗೆ ಬೇಡ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದಿರುವ ಎಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಬೆನ್ನು ಚಪ್ಪರಿಸಬೇಕಾದುದು ಸರಿಯಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಷಯವು ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ ಸಿ. ವಿ. ರಾಮನ್‌ರವರಂಥ ದೊಡ್ಡ ಸೈಂಟಿಸ್ಟ್ ಇದ್ದಾರೆ. ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೋರರಂಥ ಕವಿ ಇದ್ದಾರೆಂಬ ಮಾತು ಅವರಿಗೆ ನೋಬಲ್ ಪ್ರೈಜ್ ಕೊಡುವವರೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥ ಮಹಾ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಂದ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಬೆನ್ನು ಚಪ್ಪರಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯ ಒಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಪೋರ್ಟ್ ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಹಿಂದೂ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ರಿಪ್ರೈಜಲ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕಳವಳಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದೆವು. ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸತ್ಯಾಂಶ ಇದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಂಗಳೂರು ಪೋರ್ಟ್ ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಭವಿಷ್ಯ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಎನ್ನುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮೇಲೆಯೇ ಹಾಸನ-ಮಂಗಳೂರು ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗ ರಚನೆಯಾಗುವುದು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಮಂಗಳೂರು ಪೋರ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ರೈಲು ಮಾರ್ಗ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಎಲ್ಲಿ ಕೈ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬ ಭಯ ಇನ್ನೂ ಇದೆ. ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಖಡ್ಗ ತೂಗಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀನೆಂದರೆ ಮಂಗಳೂರು ಪೋರ್ಟಿಗೆ ಪೂರೈಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಬ್ಬಿಣ ಅದಿರು ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟ ಆಫ್ ಮೈನ್ಸ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಈ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಐರನ್ ಓರ್ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಬ್ಯೂರೋ ಆಫ್ ಮೈನ್ಸ್ ಅವರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 11·30 ಸಾವಿರ ಟನ್ ದೊರೆಯಬಹುದು ಮತ್ತು ಬಾಬಾ ಬುಡನ್ ಗಿರಿಯಲ್ಲಿ 20 ಮಿಲಿಯನ್ ಓರ್ ದೊರೆಯಬಹುದು ಎಂದು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವೂ ನೀವೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಟ್ರಾಫಿಕ್ ತೋರಿಸಿ, ನಾವು ರೈಲು ಮಾರ್ಗ ಕೊಡಲು ತಯಾರ್ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ರೈಲ್ವೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಲೋಡ್ ಇದ್ದರೆ ರೈಲು ಮಾರ್ಗ ರಚನೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡೋಣ ! ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಅದಿರು ಮಂಗಳೂರು ಪೋರ್ಟಿಗೆ ಪೂರೈಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ನಡುಕ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಲ ನಾವು ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ವಿವರ ಕೊಟ್ಟು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾನು ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವು ಶ್ರೀ ಐಕಳ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂಗಳೂರು ಪೋರ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಂಗಳೂರು ಪೋರ್ಟಿಗೆ ಒದಗಿಸಲು ಕಬ್ಬಿಣ ಅದಿರು ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಈ ಪೋರ್ಟಿನ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸುಮಾರು 300 ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಪೋರ್ಟ್ ಅಥಾರಿಟೀಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಲಗೇಣಿ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅವರನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಭೂಮಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜೇಬಿನಿಂದ 10-15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡೋಣ. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಭಯ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಎಕ್ಸ್‌ಗ್ರೇಶಿಯಾ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದನೇ ತರಗತಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 300 ರೂಪಾಯಿ ಹಾಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಹಣ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಎರಡನೇ ತರಗತಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 200 ರೂಪಾಯಿ, ಮೂರನೇ ತರಗತಿಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಸುಮಾರು 1,000—1,200 ರೂಪಾಯಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಅವರಿಗೆ ಫ್ರೀ ಸೈಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಹಾಲ್, ಸ್ಕೂಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಮಂಗಳೂರು ಪೋರ್ಟ್ ರಚನೆಯ ಕೆಲಸ ಯಾವ ತರಹದ ಆತಂಕವಿಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷೇಪದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂಗಳೂರು ಪೋರ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದಂತೆ, ಅದು ವೆಸ್ಟ್‌ಕೋಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಭಿಮಾನದ ಪೋರ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಐಡಿಯಲ್ ಪೋರ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ದಾಸಪ್ಪನವರು ಬಂದಮೇಲೆ ಪಣಂಬೂರುವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸನ-ಮಂಗಳೂರು ರೈಲ್ವೆಯ ಒಂದು ಪೋರ್ಷನ್ನಿಗೆ ಟೆಂಡರ್ ಇನ್‌ವೈಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಉದ್ಘಾಟನ ಸಮಾರಂಭಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇವು ಯಾವುವೂ ನಿಲ್ಲುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಸಾಧಿಸಿದಂತಹ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

3-00 P.M.

†ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ (ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೆಂದು ತಿಳಿದು ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಆಫೀಸರುಗಳು ಬಹಳ ಸೋಮಾರಿತನದಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆರ್ಥಿಕ ಉನ್ನತಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಏನು ಕೋಳಿ, ಕುರಿ, ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆಯೋ ಅವುಗಳು ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲ ಸರಿಯಾದ ತರಬೇತಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯೆಂದರೆ ಅದು ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಯಾರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅನೇಕ ರೀತಿಯಾದ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಶಾಲೆಮಕ್ಕಳು, ಸಣ್ಣಮಕ್ಕಳು, ವೃದ್ಧರು, ಅಂಗವಿಕಲರು-ಇಂಥ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಜನಗಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗಿರುವವರು, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವವರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆಯ ಕೆಲಸ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಟೀಕಿಸಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇವಲ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇ

ಈಗತಾನೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಿದ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಕೂಡ ಹೇಳಿದರು : ಮನೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು. ನನಗೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಮಂತ್ರಿಗಳೆ, ಮನೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಹಣವನ್ನು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು. ಈ ಮನೆ ಕಟ್ಟ ತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜನರು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಹಿಂದೆ ಈ ಪ್ಲಾನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಬ್‌ಸಿಡಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಮುಂದೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡ ತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರುಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ರೂಪವಾಗಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣ ದುರಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಯಾವುದನ್ನೂ ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎಕನಾಮಿಕ್ ಏಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರ ಸುಮಾರು 40 ಟೇಲರಿಂಗ್ ಸೆಂಟರುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವಾಗ 25 ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಟೈಪೆಂಡು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಟೈಲರಿಂಗ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅವರ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಜೀವನ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಮೆಷೀನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರೊಡಕ್ಟಿವ್ ಯೂನಿಟ್ ಸೆಂಟರ್ ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ; ಅದರಲ್ಲಿ ತರಪೇತಿ ಪಡೆದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಸೆಂಟರು ಒಂದನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ತೆಗೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಚನ್ನಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಕರ್‌ವೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂದಿರವನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 40 ಜನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ; ಅವರಿಗೆ ಸ್ಟೈಪೆಂಡನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್, ಬ್ಲೈಂಡಿಂಗ್, ಹೆಲ್ತ್‌ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಕೋರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಟರ್ನರ್, ಕಂಪಾಸಿಟರ್, ಟೈಪ್‌ರೈಟಿಂಗ್, ಸ್ಟೆನೋಗ್ರಫಿ ಮುಂತಾದ ಕಸಬುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸ್ಟೈಪೆಂಡ್ ಕೊಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯರೀತಿಯ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು, ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೂರನೆಯಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ 15.85 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಅನೇಕ ಜನ ಅದರಲ್ಲಿ ತರಪೇತಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. 1963-64 ರಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷ 90 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ 450 ಜನ ಈ ರೀತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಾವಿರ ಜನ ಈ ಡಿಪ್ಲೋಮ ಮತ್ತು ಡಿಗ್ರಿ ಕೋರ್ಸುಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ, ತರಪೇತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು ಈ ಒಂದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪದ್ಧತಿಯ ಮುಖಾಂತರ ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಯಾವರೀತಿ ಹಣ ವಿಲೇವಾರಿಯಾಗಿದೆ, ಅವರ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 2,90,480 ರೂಪಾಯಿಗಳು, 1962-63 ರಲ್ಲಿ ಅಲಾಟ್ ಆಗಿ, 2,28,934 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ 1963-64ರಲ್ಲಿ 2,30,395 ರೂಪಾಯಿ ಅಲಾಟ್ ಆಗಿದೆ. ಎಜುಕೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋದವರ್ಷ 1,21,694 ರೂಪಾಯಿ, ಈಸಲ 61,900 ರೂಪಾಯಿ ಅಲಾಟಾಗಿದೆ. ಎಕನಾಮಿಕ್ ಏಡಿಗೆ ಹೋದವರ್ಷ 73 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಈ ವರ್ಷ 8,900 ರೂಪಾಯಿ ಅಲಾಟಾಗಿದೆ. ಹೆಲ್ತ್ ಮತ್ತು ಹೌಸಿಂಗಿಗೆ ಈ ವರ್ಷ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಹೋದಸಲ 14 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಪಾನ್ಸರ್ಡ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳಿಗೆ ಹೋದಸಲ 40,400 ರೂಪಾಯಿ, ಈ ಸಲ 73 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅಲಾಟಾಗಿದೆ. ವೆಲ್‌ಫೇರ್-ಆಫ್-ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ಗೆ 12 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಇನ್ನಿತರ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸುಗಳಿಗೆ 9,900 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಹೋಗಿ ಏನು ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆ, ಸದುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆ, ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬೆನಿಫಿಶಿಯರುಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೆ, ಆಫೀಸರುಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೆ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು

(ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ)

ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಂಪ್ಲೇಂಟುಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಸರಿಯಾದಂಥ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಬಹುದು. ಇಂತಹ ಆಫೀಸರುಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲಿಖಿತ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿ ಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದ ಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಸಾರ್ವ ಜನಿಕರಿಂದ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ಸ್ ಜನಿನರ್ಸ್‌ನ್ನು ಇಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ವರದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ವಾಗಿದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸದುಪಯೋಗವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡ್ತೇವೆ. ಆ ವರದಿ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು 17 ಜನ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರನ್ನು ಹಿಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು, ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ರೆಗ್ಯೂಲರೈಸ್ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಕನ್‌ಫರ್ಮ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡದೇ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದುದರಿಂದ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಾಯಿತು.

ಸಬ್ಸಿಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದರೂ ತಮ್ಮ ಗಮ ನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವೇನು ಮಾಡುವುದು ? ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದು ನಾವಲ್ಲ. ಅದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅದನ್ನೇ ನಾವು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಸಬ್ಸಿಡಿ ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನಾಲ್ಕನೇ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೇಳಬೇಕು. ಅರ್ಧಮರ್ಧ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಮನೆಗಳಿಗೆ 13 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ 13 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ? ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನ್ಯಾಯ ವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು, ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚು ಮರೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟು, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಾಲೇಜು ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಎರಡು ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ರೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಇರಿಸಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿ ಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಲ್ಲೂ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಕಟ್ಟಡ ಇದ್ದು ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೇ ಅಮಿಲಿಯೋರೇಷನ್ ಫಂಡ್‌ನಿಂದ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಆಗ ಬೇಕೆಂದು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮುಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆಯವರಾಗಲೀ, ಸಚಿವರಾಗಲೀ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಣ ಖರ್ಚಾ ಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯ ಬೇಡ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಕೆಲಸ ಎಂದರೆ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಂದಲೇ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸ. ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಅದರಿಂದ ದುಡ್ಡು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ರೀತಿ ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದನೆಮಾಡಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಬ್ಬಳು. ಕಳ್ಳ ಭಟ್ಟಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಳ್ಳತನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದ್ದು ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಇದ್ದೂ ಕಳ್ಳತನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಎದೆಗಾರಿಕೆ, ಶಕ್ತಿ ಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕೆಲಸ ಸುಲಭವಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನರು, ಗಿರಿಜನರು ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಹೆಂಡ ಕುಡಿಯತಕ್ಕ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಂತರು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಈಗಲೂ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಮುಂದೆಯೂ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಕಾನೂನಿನ

ಪ್ರಕಾರ ಪರ್ಮಿಟ್ ಅವರ ಜೋಬಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಅವರ ವಿಚಾರ ನಮಗೆ ಬೇಡ, ಆದರೆ ಬಡವರನ್ನು ಏಕೆ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡು ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri B. D. JATTI.—Mr. Speaker, Sir, I do not wish to take much of the time of this august House but I want to clarify some of the points on behalf of myself and on behalf of the Hon. Chief Minister.

Sir, Sriyuts Andanappa Doddameti, Madappa Gowda, Gopala Gowda, Devendrappa remarked that change of name of the State to Karnataka had not been mentioned in the Governor's Address. Perhaps all the Hon. Members know that unless a resolution is passed in this House and in the Upper House unanimously and sent to Government and unless that is taken up in the Parliament and an amendment is adopted to the provision of the Constitution, it is not possible to make any change in the name of any State which has been accepted in the Act of the Parliament. So, it is not correct to say that this has not found a place in the Address. Unless a definite policy has been accepted and approved by the Government of India and unless it is accepted to make a change in the Constitution, it is no use mentioning it in the Address of the Governor. That is why no mention is made.

Sir, Sri Madappa Gowda mentioned the pay scale of the Central and the State Government servants. It is true that there is a vast difference between the pay scales of our Government servants and those of the Central Government. It is also true that the resources of our State are small as compared to the resources of the Government of India. By that it does not mean that our Government is not serious, and sympathetic towards our employees. We are very serious and sympathetic to help our own Government servants but it all depends on the financial resources. The only method according to me is, we can request the Government of India that whenever they recruit candidates to the Central Government services, instead of directly recruiting they may make it a rule to recruit 5 or 10 per cent of State Government servants by holding a competetive examination, either on the basis of population or on the basis of the area, whatever it is. Then only the State Government servants will have an opportunity of getting better pay scales, better amenities and all that. I have suggested this to the Government of India and they are considering it. To what extent this will be a success is a different matter. In the conferences of the Chief Ministers, in the conferences of the Finance Ministers and in the N.D.C., if this point is stressed as to why our Government servants who are equally competent and who are working for eight hours a day should not be recruited to the Central services, it may yield some results. This is a point for consideration and also a point to be stressed by all of us. If we stress this point in all these meetings, I am sure, the Government of India will have to agree, if not 100 per cent, at least to a certain extent. If some percentage is accepted first, we can try to increase it year by year. That is the only way to get out of this difficulty.

(SRI B. D. JATTI)

Sir, some members made reference to the border difficulty with Maharastra, and our own action for including Kasargodu, etc. I do not want to go into the details of this question because the Hon. Speaker did not want me to discuss this point in detail. Sir, this question was discussed on the floor of this House not once or twice but hundreds of times. I want to reply in brief to the point raised by some Hon. Members.

The first point is, as I was replying during the question hour, in view of the States Re-organisation Act, passed by Parliament *the status quo* ought to be maintained. The old demands for the distribution of areas on a linguistic basis have been set at rest by the Parliament in 1956. At that time a number of amendments were moved in the Parliament and all the amendments were withdrawn. So the question was set at rest when the Bill became an Act. But, there is some scope for minor adjustment here and there. This is a question of giving some villages or taking some villages which will be on and *ad hoc* basis and with the consent of the States representatives concerned Without the consent of the States concerned, it would not be possible for us to make any changes in the decision which has been accepted by Parliament, the supreme authority in our country. That is what I wanted to explain regarding the border issue.

Sir, regarding the implementation of official language which was stressed by Sri Gopala Gowda, Government have already moved in the matter, glossary of terms, etc. will be got prepared with the help of Chief Translator and other experts. As all of you know, it is very difficult for us to speak correctly and express our own views precisely in Kannada. It does not mean that we do not love Kannada. It is our mother tongue and we have accepted it as our official language. But, if I am asked to speak while I am delivering a speech on budget, I may fail miserably. So, I did not try to do it when I presented the budget because there are certain terms and terminologies which cannot be used in Kannada. When once we get accustomed to this, it may be possible to speak only in Kannada. If necessary we may speak in English. English has to be learnt in our own interest because when we go to foreign countries, we must be able to express our views and get their assistance.

As for old age pension and D.A. I have said what I wanted to say in my budget speech. According to it Rs. 15 will be given per mensem to those aged 70 years and more who have no means of support, and Rs. 5 as D.A. to those whose pay is Rs. 300 and below. In addition to that, if any Government servant, while in service unfortunately dies, according to the M.C.S.Rs. the widow is entitled to get certain facilities today. The Government of India has made a change. According to that change, if any Government servant dies while in service, his widow is entitled to get pension till she dies. Our Government is considering that proposal. About the expenditure in this behalf, I have roughly

calculated and I will illustrate a case. Suppose 'A' is a Government servant in the Government of India service. If he dies, according to our rules, if the widow is entitled to get Rs. 16,000, according to the Government of India, it will come to Rs. 32,000, if the widow survive till 60 years. Of course, this is a rough calculation. But, this is not a small thing.

Sri SANJEEVANATH AIKALA (Suratkal).—Does it include cases of suicide by Government servants ?

Sri B. D. JATTI.—Sir, details must be worked out and at that time I may invite Sri Aikala to make his suggestions.

Mr. SPEAKER.—Does she become a lesser widow if her husband commits suicide ? Widow is a widow.

(Laughter)

Sri H. R. KESHAVA MURTHY.—Where remarriages are allowed, will this apply ?

Sri B. D. JATTI.—This is a policy statement and when the rules are to be framed I will consult all persons who are interested in widows.

(Laughter)

Sir, regarding the continuance of the present Governor in our State, it is purely within the purview of the President of India for it is said that he shall be appointed by the President and will hold office during the pleasure of the President. Some Hon. Members said that the Government should be continued and some others said that he should not be continued. If he is continued it will be possible for him to read his speech in Kannada. This time we requested his to read in Kannada and he did so. But, this being a constitutional matter, it is unnecessary for us to discuss. Privately we can discuss and privately we can pursuade some people that this Governor may remain here itself becuase he is a good person. That is a different thing altogether.

Regarding the criticism of our Hon'ble the Leader of the Opposition, Sri Sivappa that the Governor's Address is some what stale, insipid, static and all the exaggerated comments. I can only say that mere words will not make any arguments or produce any desirable effect on matters which take time. Generally, the sppech of the Governor is very short and generally the speech of the Governor makes mention of the important achievements which we have made during the current year and it also contains the Policies which we are likely to pursue for the future year. Here, unfortunately, the address which is read by our Governor is becoming too long. So, unnecessarily we are going into all details. From the next year we hope that the address will be short. Let us have a compromise on the Governor's Address that it should be read and finished within 10 to 15 minutes. That is the general practice followed in well established democratic countries.

(Sri B. D. Jatti)

3-30 P.M.

Sir, I do not want to go into details regarding other subjects because, as we know, we will be discussing the Budget. shortly General discussion on the Budget will take place for 5 days and members will have ample opportunities to discuss all the subjects generally. At that time, I will reply to the general discussion. We have decided in the Business Advisory Committee meeting that we should take up subjects pertaining to each Minister. It will be very easy for the member to criticise and it will enable each Minister to be present throught the day and he will be in a better position to reply. That has been decided by the Business Advisory Committee. To-day, I will have to place before the House Supplementary Grants and that also is to be finished before the close of the day. Without taking much of the time, I thank all the Members of the Opposition and also all the Members of our side for fully co-operating in the discussions on the Governor's Address. Thank you.

Mr. SPEAKER.—Before I proceed further, I have to point out, what might be called a small anomaly, if it is to be called an anomaly. Rule 295 says:

> "Subject to the provisions of sub-rule (3) of rule 294 the reply of the mover of the original motion shall in all cases conclude the debate."

Sub-rule (3) of Rule 294 says :

> "A member who has moved a motion may speak again by way of reply, and if the motion is moved by a private member, the Minister concerned may, with the permission of the Speaker, speak (whether he has previously spoken in the debate or not, after the mover has replied."

To-day, the motion before the House is the Motion of Thanks to t governor for his Address. Rule 22, says:

> "The Chief Minister or any other Minister whether he has previously taken part in the discussion or not, shall, on behalf of the Government have a general right of explaining the position of the Government at the end of the discussion and the Speaker may enquire how much time wil be required for the speech so that he may fix the hour by which the discussion shall conclude."

Under this, the Government has a right of reply. So, I would like to know, whether the mover Sri Siddiah wants to say anything by way of reply.

Sri D. M. SIDDIAH.—Sir, I require about five minutes for my reply.

Sri N. O. SAMAJI (Belgaum-II).—[In Marathi]

Sri B. D. JATTI.—Sir, I have already explained that the Act of Parliament is final. But if both the States' representatives sit together across the Table and come to the conclusion on the basis of give and take, then it can be changed. Otherwise it will not be possible.

Sri L. B. BIRJE (Khanapur).—(Marathi)

† ಶ್ರೀ. ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದಯ್ಯ. (ಬಿಳಿಗೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದ ವಂದನಾನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ದೀರ್ಘ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಈಗಾಗಲೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ವಿವರಣೆಗಳನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾದರೂ : ಇಷ್ಟು : ಅದನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಇಂದು ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರುಆಗಿದೆ. ನಾನು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನವನೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಥವ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಆದ ಮೇಲೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂಒಂದೇ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಿಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತೊ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮರೆತು ಹೊಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಪವಿತ್ರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸದಸ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಾದಮೇಲೆ ನಾವು ಒಂದು ಗೆರೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವವರೂ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯವಾದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವ ಜನ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮರಾಠಿ ದೇಶದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಬಂದಿರಬಹುದು, ಅದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ನೀವೆಲ್ಲರು ಮರಾಠಿ ಕಲಿತವರಾದವರೂ ಕನ್ನಡದ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ಬಾಳಿ ಸೌಹಾರ್ಧದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ದೇಶದ ಜನಗಳ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಇದ್ದರೂ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯವರಾದ ತಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನ್ನ ಆಸೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದ ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Sri L. B. BIRJE (Marathi).—

Sri B. D. JATTI.—Sir, whether the Government has done justice or not depends upon his own opinion According to the opinion of the Government, we have been doing full justice and more justice to the people whose mother tongue is Marathi. If the Hon'ble Member wants to carry a wrong impression, I cannot come in his way, because it is democracy.

Sri B. R. SUNTHANKAR (Belgaum City).—The Hon'ble Finance Minister just now said that the Act of Parliament was final. If it was final, why was the four-man committee appointed to go into the border question ? That is the first question.

Mr. SPEAKER.—All of you have participated in the Debate, and have spoken enough on this matter. I am allowing only clarification for the obvious reason that these members should not go away with the feeling that they have been denied a chance.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—Why the four-man committee was appointed and why this Government gave its consent to the appointment of that committee ?

(SRI B .R. SUNTHANKAR)

Then the second question is, at the time of passing the States Reorganisation Act, the Hon'ble Members suggested a number of amendments in respect of the border areas. But they were all rejected. But while replying to the debate, the then Home Minister Pandit Gobind Vallabh Pantji gave an assurance that the border problem would not be scissored out, but would be solved. The border problems were kept open by the Parliament, at least by the Central Government. Under the circumstances, how is it that the Hon'ble Finance Minister says that this question was finally settled in 1956 ?

Sri B. D. JATTI.—Sir, I will quote the statement made by the Union Home Minister :—

> " The decisions of the Zonal Councils are not binding. They are only of an advisory character. But it will at least have some moral force."
>
> And again, in respect of the debate it was observed by the Prime Minister "......it is impossible to please everybody...... there are bound to remain some people who do not speak the official language of the State."

*** Panditji has made it clear, this is a matter which is left to the respective States. If they come to the conclusion and if they can bring up a resolution which is accepted by the Zonal Council, then only will the Parliament consider. Otherwise, nobody has any right in the matter.

That was why the Government of Mysore agreed to appoint the four-man committee, according to the agreement which was signed by the Chief Minister of Maharashtra and the Chief Minister of Mysore. I will read it.

This is the Report of the representatives of Mysore and Maharashtra Governments on the border dispute.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—It is not given to us, Sir.

Mr. SPEAKER.—Reading portions of the terms of reference does not amount to reading the Report. It is for the Government to supply it or not. It is not for the Chair.

Sri B. D. JATTI.—I am not quoting the report. I am only reading the agreement which was entered into between the Chief Minister of Mysore and the Chief Minister of Maharashtra because the Hon'ble Member wants to know why this Government agreed to appoint the committee.

Mr. SPEAKER.—If the Members so desire, that agreement will have to be placed on the Table.

Sri B. D. JATTI.—This report I can place it, Sir. I can give it to the Members who are interested, Sir.

This is the joint statement of the two Chief Ministers :—

"It is agreed that the Government of Maharashtra and the Government of Mysore will each appoint two representatives. These four representatives will sit and discuss and go in detail into cases put forward by the two Governments regarding the disputed border between the two States and report to the Government as to what extent there is agreement and disagreement about the disputed border, with reasons therefor.

Their report with their opinions will be sent to the two Governments who may then consider the reports and take such steps as they deem fit."

We are not bound down by any report which has been submitted. If we deem it fit, we can accept it. Otherwise, we can reject it out-right.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—If the matter was finally decided by the Parliament, why this Committee was appointed? That means this question was kept open.

Sri B. D. JATTI.—The Government of Mysore was never interested in opening it. It is some persons like my esteemed friend Sri Sunthankar who are always interested in making political background about it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ (ಭಾಲ್ಕಿ).—ನಮ್ಮ ಭಾಲ್ಕಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 2 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಕ್ರಮಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ?

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಈಗ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 80 ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 50 ಸರ್ಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಿವೆ. ಇನ್ನು ಕಟ್ಟಡಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ 15 ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದೆ. ಆದರೆ ಭಾಲ್ಕಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶ. ಅಲ್ಲಿಗೂ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರೇ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಇಷ್ಟನ್ನು ತಿಳಿಸಬಲ್ಲೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಾದ ಒಟ್ಟು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 51 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಈಗಾಗಲೇ 3-4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 20-25 ಸಾವಿರ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬೀಮಣ್ಣ.—2 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಜಲ್ಟ್ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಏನುಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಕೆಲವು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸ್ಟೆಪ್ಸನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ನಿಲುವು ಏನು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಉಣ್ಣೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ, ನನ್ನ ಭಾಷಣದ ಮೂಲಕ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಎರಡನೆಯ ವಿಷಯ. ಪಾಲಿಸಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇವರು ಒಂದು ವೇಳೆ ಡಿವೈಡ್ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಸರಕಾರದ ನಿಲುವೇನು? ಫೀಜ್ ಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಈ ಮೂರಕ್ಕೂ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

Sri B. D. JATTI.—The first point is regarding the prohibition policy. Since the Government of Mysore has not changed its policy, it was not found necessary to make mention of it in the Governor's Address. Secondly as for the surcharge, Government is trying its level best to see that survey and settlement is done very quickly and we will try to get the same assessment as we would have got if we had got the extension of surcharge by one year. The Hon'ble Member made a reference to one woollen society, about which I tried to get information some time back, but it was not possible to get detailed information; but I got a report. From that I could not make out anything. I will see that there is nothing wrong. We will try to send special auditors and investigate into the matter and if there is anything which can be brought to light, we will not hesitate to bring it to the notice of this House.

Regarding the other point, representation is given Universitywise. We have two Universities one Karanataka and the other Mysore. Whoever happens to be Vice-Chancellor he has been given a chance for representing his case and according to the interpretation of my friend Sri Muckannappa, perhaps he feels that he does not belong to old Mysore. But we feel that he is the Vice-Chancellor of the Mysore University; that is why we thought that proper representation was given.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಗೌಡ.—ಈಗ ಮೈಸೂರು ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಮತ್ತು ಕರ್ಣಾಟಕ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಎಂದು ಎರಡು ಇವೆ. ಈಗ ಹೈಸ್ಕೂಲು 11ನೇ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ತೊಡಕುಗಳಿವೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 11 ನೇ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ತೆರೆಯಲು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ದೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆದಿದೆ, ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಖೈರು ತೀರ್ಮಾನವೇನು?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್ ಕಂಠಿ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಅವರ ಕನ್‌ಸೆಂಟ್ ಪಡೆದ ಹೊರತು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ 11 ನೇ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮೈಸೂರಿನವರು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಶ್ರೀ ಚೆಗ್ಲಾ ಅವರೂ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿಯೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸ್ಲೋ ಆದರೂ ಒಂದೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಇದು ಇನ್‌ವಿಟಬಲ್ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—I will put the amendments to the vote of the House Amendment by Sri G. V. Gowda. The question is:

I. (i) "That the following words shall be added at the end of the motion :—

"but regret that—

(a) the Address makes no mention of the steps taken to solve the growing unemployment problem;

(b) there is no mention in the Address the extent of physical targets achieved so far as a result of the implementation of plan schemes;

(c) the State Government have failed to admit that there is sharp rise in consumer prices and proper price is also not ensured to the producers of food grains;

(*d*) there is no mention in the address about the steps taken or proposed to be taken to effect economy in the administration, increase efficiency and to eradicate corruption, communalism and regionalism that is rampant ;

(*e*) there is also no mention in the Address about the steps taken to implement prohibition, the community Development and Panchayat-Raj as effectively as possible."

(ii) The following words shall be added at the end of the motion :—

"but regret that—

the Government have failed to maintain the progressive character of the State in that—

(*a*) adequate and proper central assistance for the States, plan schemes has not been obtained;

(*b*) execution of several feasible medium irrigation projects have not been taken up;

(*c*) arrear of loans and other amounts outstanding and due to Government have not been realised;

(*d*) the economic improvement in rural parts, especially in more backward regions, has not been brought about;

(*e*) to secure a sound and stable educational system in the State."

The amendment was negatived

MR SPEAKER.—Amendment moved by Sri B. P. Kadam. The question is :

"That the following words shall be added at the end of the motion:-

"but regret that—

(*a*) the Government has not demanded a speedy merger of the Marathi border areas in Maharashtra State and the Kannada border areas in Mysore State, taking definite principles like language, contiguity, village or unit and public opinion;

(*b*) the Government has failed to take steps for the speedy and planned liquidation of the Marathi border people by not allowing them employment and denying them facilities to run the marathi schools properly and all-round neglect of the amenities to the rural population in the border areas;

(*c*) there is no reference in the Address regarding the falling of living standards of the middle class and poor agriculturists on account of heavy taxation and steep rise in the basic necessities of life."

The amendment was negatived.

MR. SPEAKER.—Amendment moved by Sri A. Krishna Setty and others. The question is :

"That the following words shall be added at the end of the motion:—

"but regret that—

(*a*) the rise in prices and incereased cost of living index is not seriously taken note of :

(MR. SPEAKER)

(*b*) there is no reference in the Address about the D. A. of State Government servants consequent on the increase in the Central Government D. A. rates ;

(*c*) increasing unemployment, even among the technically educated is not considered and remedies suggested;

(*d*) there is no mention in the address about the names suggested to fight out increasing corruption ;

(*e*) the address fails to evolve measures—

(i) for emotional integration of different areas of the state;

(ii) to reduce increasing disparity in economic status of people of the State ;

(iii) to bring democratic socialism ;

(iv) to mention a programme of industrialiation of the State and the crisis facing the plan ;

(v) to solve the boundary disputes."

The amendment was negatived.

MR. SPEAKER.—Amendment moved by Sri B. R. Sunthankar. The question is :

"That the following words shall be added at the end of the motion:—

"but regret that—

(*a*) the Address fails to indicate the way to reach the goal of Democratic socialism ;

(*b*) the Address fails to mention as to how the objectives of establishing Agro-Industrial society will be achieved ;

(*c*) the Address does not inspire confidence in the people as there is no mention about wiping out inefficiency and nepotism in the administration ;

(*d*) the Address fails to take note of the shooting prices of the foodstuff and to mention the measures required to check the rising prices ;

(*e*) the Government has failed to solve the border disputes of the State with the neighbouring States particularly the Mysore—Maharashtra border dispute and to implement its own assurances to bring in the Kannada Speaking areas such as Kasargod, Madakasira, South Sholapur, etc., in the Mysore State ;

(*f*) the Government has failed to protect the interests of the linguistic minorities in the State, particularly the Marathi speaking minority in the border areas of Belgaum, Karwar and Bidar."

The amendment was negatived.

MR. SPEAKER.—Amendment moved by Sri Sanjeevanath Aikala. The question is:

"That the following words shall be added at the end of the motion:—

"but regret that—

(a) the Address fails to make a reference to the scrapping of prohibition;

(b) there is no mention in the Address about efforts and intention of the Government to solve the problem of unemployment, under employment and utilisation of rural man power;

(c) there is no reference as to the rehabilitation of the displaced persons, by the formation of All-wheather port at Mangalore and laying of Ponamber, Mangalore, Harbour Railways on a well conceived and co-ordinated plan;

(d) a distorted, controversial figure and picture has been made as to the price control of food grains;

(e) there is no reference as to the reduction of Ministers and Deputy Ministers at least during the emergency."

The amendment was negatived.

MR. SPEAKER.—Amendment moved by Sri S. Sivappa. The question is:

"That the following words shall be added at the end of the motion:—

" but regret that—

(a) the Address fails to mention of the measures to combat the rising prices in essential articles which has resulted in the rising cost of living index;

(b) there is no mention about the constitution of vigilence commission to check the growing menace of corruption, nepotism and favouritism which has resulted in inefficiency in administration and execution;

(c) there is no mention about instituting a judicial enquiry into the affairs of the construction of the Sharavathy Valley Hydro-Electric Project and also publishing the white paper on the same as promised by the Chief Minister on the floor of the House during the last session;

(d) there is no mention about the holding of elections to the panchayats and Taluk Boards in the scheduled timings *i.e.*, during March-April 1964 in our State."

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved by Sri K. Lakkappa. The question is:

"That the following words shall be added at the end of the motion:—
" but regret that—

(*a*) the address fails to suggest to eradicate corruption, nepotism and favouritism in the State ;
(*b*) there is no mention of any policy regarding prohibition ;
(*c*) the Address does not contain any suggestion regarding drinking water facilites in the rural parts ;
(*d*) the Address fails to mention the implementation of suggestions made by the Resources and Economy committee ;
(*e*) the Government has failed to bring economic disparity in the country ;
(*f*) the Government has failed to solve the problem of unemployment in the State ;
(*g*) the Government has failed to adopt permanent measure to solve famine problem in Tumkur, Chitradurga and Kolar District ;
(*h*) the Government has failed to solve the arrangements of loans to tenants in various fields in rural parts ;
(*i*) the Government has failed in controlling prices regarding essantial commodaties ;
(*j*) the Government has failed to start village industries in Tumkur District ;
(*k*) the Address fails to mention the drastic steps to probe deep into misappropriation, corruption and other mismangements in the co-operative societies in the State ;
(*l*) there is also no mention in the Address about providing land to the landless people in the State ;
(*m*) failure of administration in the Statedue to in efficiency."

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved by Sri S. Gopal Gowda. The question is:

"That the the following words shall be added at the end of the motion :—

" but regret that—

the Government by levying new taxes and misusing the public money in the name of schemes, have given room for in corruption, nepotisms and maladministration and have failed completely solving the basic problems of the people in regard to food, clothing, housing, employment and education."

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—Now I put the main motion to the vote of the House. The question is:

"That we, the members of the Mysore Legislative Assembly assembled in this Session beg leave to thank the Governor for the Address delivered to the members of the Legislature on the 26th February, 1964."

The motion was adopted.

Demands for Additi nal and Supplementary Grants for the year 1963-64 (Third Instalment).

DEMAND NO. 2—LAND REVENUE. 9—LAND REVENUE.

Sri B. D. JATTI (Minister for Finance).—Sir, on behalf of the Minister for Revenue, on the recommendation of the Governor of Mysore I beg to move:

"That a further sum not exceeding Rs. 5,36,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1964, in respect of 'Land Revenue'."

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That a further sum not exceeding Rs. 5,36,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1964, in respect of 'Land Revenue'."

This Demand and all other Demands will be deemed to have been moved and are open to Debate.

4-00 P.M.

†Sri B. D. JATTI.—We are going to have a general discussion on the Budget from tomorrow and it will continue for five days and I am expected to reply to all the items which are referred to by all the Hon'ble Members. So it will be a detailed discussion and my reply also will be a detailed one. But in the case of Supplementary Estimates which I have placed on the Table of the House and also before the Hon'ble Members it is not really necessary for me to explain because there are only three items. One is those items of amounts which the Government of Mysore is to get from the Government of India, which we have not been able to get when the Budget was presented. It is likely that we will get them before the end of the current year or a little bit later. So we wanted to bring to the notice of the House that these are amounts which we paid with your permission, but which we will get back from the Government of India. That is one item.